

قوانین و مقررات شورای اسلامی شهرها

آئین نامه اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی
شهر، شهرستان، استان و عالی استانها

گردآورندگان:

علی انصاری

حمیدرضا سلیمانی

جواد نکویی

آیین نامه اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهر

مصوب ۱۳۸۱/۴/۱۶ و اصلاحات مصوب ۱۳۸۵/۶/۱۵

فصل اول کلیات

ماده ۱- در این آیین نامه عنوان «قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران مصوب ۱۳۷۵» به اختصار «قانون» نامیده می شود.

با توجه به ماده (۱) مکرر الحاقی به انون مذکور در کلیه مواد و تبصره های آئین نامه اجرایی مزبور کلمه "شهرک" حذف می گردد.

ماده ۲- مقصود از عبارت «شورا» در این آیین نامه، شوراهای اسلامی «روستا و بخش» می باشد.

ماده ۳- اولین جلسه رسمی شوراها در همان تاریخ مذکور در ماده (۳) قانون تشکیل خواهد شد.

تبصره چنانچه به استناد مواد (۳۱)، (۸۳) و (۸۴) قانون، انتخابات میان دوره ای برگزار شود فعالیت شورای تشکیل شده برای باقیمانده همان دوره خواهد بود.

ماده ۴- تعداد اعضای علی البدل شوراها، موضوع ماده (۸) قانون، به شرح زیر تعیین می شود:

- ۱- شوراهای دارای ۳ نفر عضو اصلی، ۲ نفر.
- ۲- شوراهای دارای ۵ نفر عضو اصلی، ۳ نفر.
- ۳- شوراهای دارای ۷ نفر عضو اصلی، ۴ نفر.
- ۴- شوراهای دارای ۹ و ۱۱ عضو اصلی، ۵ نفر.

۵- شورای شهر تهران، ۶ نفر.

ماده ۵- هر یک از روستاها و بخشهای موضوع ماده (۱۲) قانون به عنوان یک حوزه انتخابیه محسوب می شود.
تبصره- در اجرای تبصره ماده (۷) قانون، مرکز آمار ایران موظف است جمعیت هر شهر را طبق آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن به وزارت کشور اعلام نماید.

ماده ۶- در صورتی که تعداد داوطلبان برای تشکیل شورا کمتر یا برابر تعداد اعضاء اصلی باشد انتخابات برگزار نخواهد شد.

ماده ۷- در صورتیکه انتخابات چند حوزه انتخابیه موضوع ماده (۵) این آیین نامه به طور همزمان برگزار شود، به منظور حفظ استقلال انتخابات هر حوزه، کلیه اقدامات از قبیل صدور آگهی ها و تنظیم صورتجلسه ها برای هر یک از حوزه ها به صورت مستقل انجام و سوابق انتخاباتی هر حوزه جداگانه نگهداری می شود.

تبصره- در صورتیکه همزمان با برگزاری انتخابات شوراها، انتخابات دیگری نیز برگزار گردد، به تشخیص و دستور وزارت کشور یک شعبه ثبت نام واخذ رأی و حتی الامکان با اعضاء واحد و با صندوق های مجزا برای هر یک از انتخابات در نظر گرفته خواهد شد.

ماده ۸- اخذ رأی در یکی از روزهای تعطیل رسمی انجام می شود و مدت زمان آن حداقل هشت ساعت خواهد بود.

تبصره ۱- مدت زمان اخذ رأی با تصویب و موافقت مشترک هیأت های اجرایی و نظارت بخش، قابل تمدید می باشد.

تبصره ۲- در صورتیکه همزمان با برگزاری انتخابات شوراها، انتخابات دیگری نیز برگزار گردد، تشخیص ضرورت و مدت تمدید اخذ رأی در یک یا چند حوزه یاسراسر کشور برعهده وزیرکشور است.

ماده ۹- فرماندار موظف است در اجرای مواد (۳) و (۱۶) قانون، پس از تأیید نهایی صحت انتخابات و قطعی شدن نتیجه آن بلافاصله پس از پایان دوره قبل، از اعضای اصلی شورا دعوت نماید در اولین جلسه رسمی شورا که به ریاست مسن ترین عضو تشکیل می شود شرکت نموده و نسبت به انتخاب هیئت ریسه شورا اقدام نمایند.

ماده ۱۰- در صورت تحقق ماده (۸) قانون مبنی بر خروج عضو یا اعضای از شورا، رئیس یا نایب رئیس شورا موظف است بلافاصله مراتب را به طور کتبی به اطلاع فرماندار برساند.

ماده ۱۱- فرماندار موظف است بلافاصله پس از وصول نامه شورا مبنی بر خروج اعضا از شورا، از اعضای علی‌البدل به ترتیب بیشترین رأی برای جایگزینی اعضای خارج شده دعوت به عمل آورد و مراتب را به شورای مربوط اعلام نماید.

ماده ۱۲- (اصلاحی ۱۳۸۲/۳/۲۸) چنانچه فردی به طور همزمان در بیش از یک حوزه انتخابیه در انتخابات شورا ثبت نام نماید به دستور وزارت کشور و فرمانداران و بخشداران نام وی از فهرست داوطلبان حذف می شود و از آن تاریخ به مدت چهار سال از داوطلب شدن در انتخابات شوراها محروم می گردد.

ماده ۱۳- برای انتخاب اعضای علی‌البدل شوراها نیازی به برگ رأی یا اخذ رأی مجزا و یا مشخص نمودن اعضای علی‌البدل در برگ رأی نیست،

بلکه در پایان رأی گیری و قرائت و شمارش آرا، دارندگان رأی به ترتیب بیشترین رأی بدست آمده و به تعداد مورد نیاز به عضویت اصلی و یا علی‌البدل شوراها در می‌آیند. بنابراین رأی دهنده، اسامی نامزدهای مورد نظر خود را حداکثر به همان تعداد اعضای اصلی شورا در برگ رأی درج می‌نماید.

ماده ۱۴- هیأت اجرایی مسؤول اجرای تبصره ذیل ماده (۱۷) قانون می‌باشد.

تبصره نامزدهای انتخاباتی ذی نفع در صورت تمایل می‌توانند در جلسه قرعه کشی شرکت نمایند. تاریخ و محل قرعه کشی باید حداقل (۲۴) ساعت قبل توسط فرماندار به منتخبین ذی‌ربط ابلاغ شود.

ماده ۱۵- در صورتی که همزمان با برگزاری انتخابات شوراها، انتخابات دیگری نیز برگزار گردد، به تشخیص و دستور وزارت کشور یک شعبه ثبت نام و اخذ رأی و حتی‌الامکان با اعضای واحد و با صندوق های مجزا برای هر یک از انتخابات در نظر گرفته خواهد شد.

ماده ۱۶- سرپرست فرمانداری به جای فرماندار خواهد بود.

ماده ۱۷- در اجرای ماده (۴۱) قانون، نیروی انتظامی در کلیه مراحل مکلف به همکاری با مجریان انتخابات است و حسب درخواست استاندار، فرماندار موظف است مأمورین و امکانات خود را در اختیار آنان قرار دهد.

ماده ۱۸- در صورت توقف، ابطال و یا انحلال شورا توسط مراجع قانونی مذکور در مواد (۵۷)، (۸۱) و (۸۴) قانون، مراجع مذکور موظفند بلافاصله مراتب توقف، ابطال و یا انحلال شورا را به فرماندار مربوط اعلام نمایند.

شروع مهلت ۲ ماهه برای تجدید انتخابات، از زمان وصول اعلام توقف، ابطال و یا انحلال خواهد بود.

ماده ۱۹- فرماندار موظف است به محض اطلاع از توقف، ابطال و یا انحلال شورا، مراتب را به وزارت کشور اعلام نماید.

ماده ۲۰- مجلس شورای اسلامی پیش از شروع انتخابات به استناد ماده (۵۳) قانون، اعضای هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات را با ذکر سمت ایشان در هیأت، به وزارت کشور معرفی می نماید.

فصل دوم هیأت اجرایی

ماده ۲۱- در اجرای ماده (۸۶) قانون، وزارت کشور موظف است اعتبار مورد نیاز برای پرداخت حق الزحمه به کلیه افرادی که در امر برگزاری انتخابات همکاری می نمایند اعم از مشاغل آزاد، دولتی و بازنشستگان را برآورد و برای تصویب و تأمین اعتبار به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

ماده ۲۲- فرماندار موظف است پس از وصول دستور شروع انتخابات، بر اساس ماده (۳۲) قانون به منظور تشکیل هیأت اجرایی شهرستان از سایر اعضای اداری هیأت دعوت به عمل آورد.

ماده ۲۳- فرماندار موظف است در اجرای تبصره (۱) ماده (۳۳) قانون، به منظور تعیین معتمدان اصلی و علی البدل عضو هیأت اجرایی شهرستان (۳۰) نفر از معتمدان اقشار مردم را انتخاب نماید.

ماده ۲۴- فرماندار موظف است بلافاصله از معتمدان منتخب، اعضای اداری هیأت اجرایی و هیأت نظارت به طور کتبی دعوت نماید. معتمدان حداکثر ظرف دوروز از تاریخ دعوت، تشکیل جلسه می دهند و پس از حضور

حداقل دوسوم آنان (۲۰ نفر از ۳۰ نفر) از بین خود هشت نفر را به عنوان معتمدان اصلی و پنج نفر را به عنوان معتمدان علی البدل هیئت اجرایی با رأی مخفی و اکثریت نسبی آرا انتخاب و مراتب را صورتجلسه می نمایند.

ماده ۲۵- فرماندار موظف است مراتب انتخاب معتمدین اصلی و علی البدل و تشکیل هیأت اجرایی را از طریق سلسله مراتب اداری به ستاد انتخابات کشور اعلام نماید.

ماده ۲۶- مهلت تشکیل هیأت اجرایی از زمان وصول دستور شروع انتخاب، حداکثر پنج روز می باشد.

ماده ۲۷- (اصلاحی ۱۳۸۲/۳/۲۸) دو سوم اعضای هیأت اجرایی برای رسمیت جلسات، موضوع ماده (۳۶) قانون و تبصره (۱) ذیل آن، (۸) نفر می باشد.

ماده ۲۸- رؤسای هیأت های اجرایی و نظارت موظفند با هماهنگی لازم، فردی راکه به طور همزمان در بیش از یک هیأت، اعم از اجرایی یا نظارت عضویت دارد، در یک هیأت ابقا و از سایر هیأت ها حذف نمایند.

ماده ۲۹- هیأت اجرایی موظف است در اجرای مواد (۶۲) و (۶۵) قانون، یک نسخه از کلیه صورتجلسه ها و آگهی های خود را به هیأت نظارت شهرستان تحویل نماید و هیأت نظارت شهرستان را در جریان مراحل و امور انتخابات قرار دهد.

ماده ۳۰- هیأت اجرایی در مهلت مقرر و در اجرای ماده (۳۹) قانون، تشکیل جلسه می دهد و تعداد و محل شعب ثبت نام و اخذ رأی حوزه

انتخابیه را تعیین و پس از تنظیم صورتجلسه، یک نسخه آن را به فرماندار تسلیم می‌نماید.

ماده ۳۱- فرماندار موظف است بر اساس صورتجلسه دریافتی از هیأت اجرایی، آگهی انتخابات حاوی تاریخ اخذ رأی، ساعات اخذ رأی، شرایط انتخاب‌کنندگان، جرایم و تخلفات و مقررات جزایی و محل شعب ثبت نام و اخذ رأی را تنظیم و در موعد مقرر برای اطلاع عموم در حوزه انتخابیه منتشر نماید.

ماده ۳۲- فرماندار موظف است در اجرای ماده (۴۰) قانون، پس از وصول اسامی اعضای شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی نسبت به صدور احکام آنان اقدام نماید و از ایشان برای شرکت در جلسه توجیهی دعوت نماید.

تبصره- به منظور جلوگیری از هر گونه خلل در برگزاری برنامه های روز ثبت نام و اخذ رأی هیئت اجرایی موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که در صورت عدم حضور هر یک از اعضای شعبه، بلافاصله فرد جایگزین به محل شعبه اعزام گردد.

ماده ۳۳- فرماندار موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که یک روز قبل از روز اخذ رأی، محل شعبه یا شعب ثبت نام و اخذ رأی آماده شود.

ماده ۳۴- فرماندار موظف است برای هر یک از شعب ثبت‌نام و اخذ رأی، یک نفر نماینده که باید حتی‌الامکان از کارمندان دولت باشد، از طرف خود تعیین و نسبت به صدور حکم آنان اقدام نماید و برای تحویل گرفتن صندوق و تعرفه و برگ رأی و سایر وسایل و لوازم انتخاباتی با تعیین تاریخ و محل مراجعه، از ایشان و اعضای شعبه برای شرکت در جلسه توجیهی دعوت به عمل آورد.

تبصره- به منظور جلوگیری از هر گونه خلل در برگزاری برنامه های روز ثبت نام واخذ رأی، بخشدار موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که در صورت عدم حضور هر یک از نمایندگان خود، بلافاصله فرد یا افراد جایگزین را به محل شعبه اعزام نماید.

ماده ۳۵- هیئت اجرایی موظف است پس از حضور نمایندگان فرماندار و اعضای شعب در جلسه توجیهی برنامه ثبت نام واخذ رأی و قرائت و شمارش آرا و سایر آموزشهای لازم، صندوق اخذ رأی و تعرفه و برگ رأی و مهر انتخابات و سایر وسایل مورد نیاز را به نمایندگان فرماندار تحویل دهد. هیئت اجرایی موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا شعب ثبت نام واخذ رأی حداقل یک ساعت قبل از شروع اخذ رأی آماده به کار شود و مسئولان شعبه در محل حاضر باشند.

تبصره- نمایندگان فرماندار موظفند پس از حضور در محل شعب ثبت نام واخذ رأی، صندوق و تعرفه و برگهای رأی و سایر وسایل و لوازم مورد نیاز را در اختیار رئیس شعبه قرار دهند. مسئولیت حفظ و حرات از برگ های رأی به منظور جلوگیری از خروج آن ها از محل شعبه اخذ رأی به عهده اعضای شعبه می باشد.

ماده ۳۶- در صورت تعیین و معرفی کتبی ناظر برای هر یک از شعب ثبت نام و اخذ رأی از طرف هیأت نظارت شهرستان، فرماندار موظف است نسبت به اعزام وی به نحوی که قبل از شروع اخذ رأی در محل شعبه حضور داشته باشد، اقدام نماید.

ماده ۳۷- فرماندار موظف است برای حفاظت شعب ثبت نام و اخذ رأی با همکاری و هماهنگی نیروی انتظامی به تعداد لازم و حداکثر تا (۳) نفر از مأموران مذکور انتخاب و ضمن صدور ابلاغ نامبردگان، آنان را به همراه نماینده خود و ناظر و اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی به محل اعزام نماید.

فصل سوم هیأت‌های نظارت

ماده ۳۸- در اجرای ماده (۵۳) قانون و به استناد ماده (۷۳) قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور مصوب ۲۹/۴/۱۳۶۵ به منظور نظارت بر امر انتخابات شوراهای هیأت مرکزی نظارت بر امر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری متشکل از (۳) نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی و (۲) نفر از اعضای کمیسیون اصل (۹۰) به انتخاب مجلس شورای اسلامی تشکیل می‌شود.

تبصره- در صورتیکه به تعداد لازم از کمیسیونهای مذکور داوطلب نباشد، مجلس از میان سایر نمایندگان داوطلب (۵) نفر را انتخاب می‌نماید.

ماده ۳۹- در اجرای ماده (۵۳) قانون و به استناد ماده (۷۴) قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۹ به منظور نظارت بر امر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری در هر استان، هیأت نظارت استان مرکب از سه نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی آن استان به تعیین هیأت مرکزی نظارت تشکیل می‌شود. هیأت مرکزی نظارت پس از تعیین اعضای هیأت نظارت استان، اسامی آنان را به ستاد انتخابات استان مربوط و ستاد انتخابات کشور اعلام می‌نماید.

تبصره- در هر استانی که تعداد نمایندگان آن از سه نفر کمتر باشد و یا به حد نصاب از آن استان داوطلب نباشد، تعیین بقیه اعضا از بین نمایندگان استانهای مجاور با هیأت مرکزی نظارت می‌باشد.

ماده ۴۰- ستاد انتخابات استان پس از وصول اسامی اعضای هیأت نظارت استان، اسامی نامبردگان را به فرمانداری‌های تابع اعلام می‌نماید.

ماده ۴۱- هیأت نظارت استان در هر شهرستان، هیأت نظارت شهرستان بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری را مرکب از (۵) نفر از معتمدان محل تشکیل می‌دهد و اسامی آنان را به فرمانداری ذی ربط و ستاد انتخابات استان اعلام می‌نماید.

ماده ۴۲- هیأت نظارت شهرستان می‌تواند برای شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی ناظر تعیین حداکثر تا یک روز مانده به روز اخذ رأی به فرماندار معرفی نماید.

ماده ۴۳- شرکت اعضای هیأت نظارت بخش در جلسات هیأت اجرایی به منظور نظارت بر صحت برگزاری انتخابات می‌باشد و عدم حضور آنان در جلسات و یا خودداری از امضای صورتجلسات مانع از ادامه کار انتخابات نخواهد بود.

ماده ۴۴- هیأت‌های نظارت در چارچوب قانون و آیین‌نامه اجرایی تنها ناظر بر اجرای صحیح قانون می‌باشند و حق دخالت در امور اجرایی انتخابات را ندارند.

فصل چهارم اعلام داوطلبی، بررسی سوابق و رسیدگی به صلاحیت داوطلبان

ماده ۴۵- فرماندار موظف است بلافاصله پس از وصول دستور شروع انتخابات، آگهی ثبت نام از داوطلبان، حاوی تاریخ شروع و خاتمه ثبت نام، محل ثبت نام، شرایط انتخاب شندگان و مدارک مورد نیاز شامل اصل شناسنامه عکس دار، دو نسخه تصویر کلیه صفحه‌های شناسنامه، اصل و تصویر کارت پایان خدمت یا مدرکی دال بر مشخص بودن وضعیت خدمت وظیفه عمومی و چهار قطعه عکس جدید ۴*۳ منتشر نماید و ظرف مهلت مقرر از داوطلبان عضویت در شوراها ثبت نام به عمل آورد.

ماده ۴۶- فرماندار می‌تواند با صدور حکم کتبی مسؤول یا مسؤولانی از بین کارمندان بخشداری را برای ثبت نام از داوطلبان عضویت در شوراها تعیین نماید.

ماده ۴۷- داوطلبان عضویت در شوراها در مهلت مقرر با مراجعه به بخشداری و ارائه مدارک مورد نیاز شخصاً پرسشنامه اعلام داوطلبی را در حضور مسؤول ثبت نام تکمیل می‌نمایند. مسؤول ثبت نام پس از دریافت و تطبیق مشخصات سجلی داوطلب با اصل شناسنامه، رسید مدارک و پرسشنامه را به وی تسلیم می‌دارد.

ماده ۴۸- هیأت اجرایی بلافاصله پس از تشکیل، مقدمات رسیدگی به صلاحیت داوطلبان را فراهم می‌نماید.

ماده ۴۹- فرماندار موظف است در اجرای تبصره (۱) ذیل ماده (۴۶) قانون، در پایان هر روز اسامی و مشخصات داوطلبانی را که توسط هیأت اجرایی مزنون تشخیص داده شده‌اند به منظور بررسی سوابق حسب مورد به مراجع ذی‌ربط در شهرستان از قبیل اداره اطلاعات، نیروی انتظامی، دادگستری و ثبت احوال ارسال نماید.

تبصره- فرماندار موظف است به منظور پرهیز از هر گونه اشتباه و از قلم افتادگی، در پایان مهلت قانونی ثبت نام نیز بلافاصله اسامی کلیه داوطلبان حوزه انتخابیه را که سوابق آن‌ها از قبل استعلام شده است بر اساس حروف الفبا به مراجع یاد شده ارسال نماید.

ماده ۵۰- مراجع مذکور در ماده (۴۶) قانون موظفند در اجرای تبصره (۲) ماده یادشده حداکثر ظرف مدت ده روز پس از وصول اسامی و مشخصات هر یک از داوطلبان نتیجه بررسی‌های انجام شده درخصوص سوابق آنان را به طور کتبی به فرماندار اعلام نمایند.

تبصره ۱ هیأت‌های اجرایی می‌تواند در اجرای ماده (۴۶) قانون طبق فرمی که در چارچوب قانون تهیه خواهند نمود، مراتب را از مراجع موضوع ماده (۴۶) قانون استعلام نمایند.

تبصره ۲- عدم ارسال هرگونه پاسخ توسط مراجع مذکور در ماده (۴۶) قانون در مهلت مقرر، به منزله فقدان هر گونه سوابق سوء داوطلبان در آن مراجع محسوب می‌گردد.

ماده ۵۱ فرماندار موظف است به محض وصول اطلاعات لازم درباره سوابق هریک از داوطلبان، جلسات هیأت اجرایی را تشکیل دهد و حداکثر ظرف مدت هفت روز پس از وصول سوابق هریک از داوطلبان با رعایت کامل متن ماده (۴۹) قانون، به صلاحیت آنان رسیدگی و نتیجه را صورتجلسه نماید و بلافاصله یک نسخه از هر یک از صورتجلسه تنظیمی را به هیأت نظارت شهرستان ارسال نماید.

ماده ۵۲- هیأت نظارت بخش پس از وصول جلسات رسیدگی به صلاحیت داوطلبان، به استناد ماده (۴۸) قانون موظف است حداکثر ظرف مدت (۷) روز از وصول هریک از صورتجلسات، نظریه خود را مبنی بر تأیید یا رد صلاحیت آن دسته از داوطلبانی که صلاحیت آنان توسط هیئت اجرایی رد شده است، به صورت کتبی به فرماندار اعلام نماید.

تبصره ۱- جهات رد صلاحیت به داوطلبان منعکس خواهد شد.

تبصره ۲- چنانچه هیأت نظارت شهرستان درباره داوطلب یا داوطلبان مذکور، نظر خود را در مهلت مقرر اعلام ننماید، نظر هیئت اجرایی ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۵۳- فرماندار موظف است پس از وصول نظریه هیأت نظارت بخش مبنی بر تأیید یا رد تصمیمات هیئت اجرایی بخش در خصوص رد صلاحیت داوطلبان و همچنین با رعایت تبصره ماده (۵۲) بلافاصله مراتب تأیید یا رد صلاحیت هر یک از داوطلبان را به طور کتبی به داوطلب تأیید یا رد صلاحیت شده اعلام نماید.

تبصره- داوطلبان رد صلاحیت شده ظرف چهار روز پس از دریافت نظریه هیئت اجرایی به استناد تبصره (۱) ماده (۵۰) قانون می توانند ضمن درخواست دلایل رد صلاحیت شان، شکایت خود را به هیئت نظارت شهرستان تسلیم نمایند.

ماده ۵۴- هیأت نظارت استان موظف است ظرف مهلت مقرر در تبصره (۳) ماده (۵۰) قانون، نظر خود درخصوص تأیید یا رد صلاحیت آن دسته از داوطلبانی که صلاحیتشان در هیأت اجرایی رد شده و شاکی بوده‌اند را با تنظیم صورتجلسه به ضمیمه نامه رسمی به منظور ارسال به فرمانداری مربوط به ستاد انتخابات استانداری تسلیم نماید.

تبصره ۱- چنانچه در مهلت مقرر هیچ گونه شکایتی از حوزه انتخابیه واصل نشد، مراتب صورتجلسه و به همان نحو عمل خواهد شد.

تبصره ۲- رعایت قانون "لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده درانتخابات مختلف مصوب ۷۸/۸/۲۲مجمع تشخیص مصلحت نظام" در خصوص بررسی صلاحیت داوطلبان و ابلاغ مراتب رد صلاحیت به داوطلبان ذی ربط الزامی است.

ماده ۵۵- ستاد انتخابات استانداری موظف است پس از وصول صورتجلسه رسیدگی به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده، از هیأت نظارت استان، بلافاصله مراتب را به منظور انتشار آگهی اسامی نامزدهای انتخاباتی به فرمانداری مربوط اعلام نماید.

ماده ۵۶- فرماندار موظف است پس از وصول نظریه هیأت نظارت شهرستان، آگهی اسامی نامزدهای انتخاباتی را حداکثر ظرف سه روز تهیه و هشت روز قبل از روز اخذ رأی به منظور اطلاع اهالی حوزه انتخابیه، در حوزه مذکور منتشر نماید.

ماده ۵۷- در اجرای ماده (۲۴) قانون، نامزدهای انتخاباتی در صورت تمایل به داشتن نماینده در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی موظفند حداکثر تا سه روز قبل از روز اخذ رأی اسامی و مشخصات و یک قطعه عکس نمایندگان خود را به هیأت اجرایی تسلیم نمایند.

ماده ۵۸- هیأت اجرایی موظف است برای نمایندگان نامزدهای انتخاباتی، معرفینامه و یا کارت شناسایی صادر و به نامزد ذی ربط تحویل نماید.

ماده ۵۹- شکایات و اعتراضات نمایندگان نامزدهای انتخاباتی از طریق نامزدهای مربوط جمع‌آوری و با امضای وی به هیأت‌های اجرایی و نظارت شهرستان تسلیم خواهد شد.

ماده ۶۰- تدارکات و تأمین احتیاجات مورد تقاضای هر یک از نمایندگان نامزدها به عهده نامزد معرفی کننده خواهد بود.

فصل پنجم تبلیغات

ماده ۶۱- مدت فعالیت تبلیغات انتخاباتی برای کلیه نامزدها یکسان است و (۸) روز قبل از روز اخذ رأی آغاز می‌گردد و تا (۲۴) ساعت قبل از روز اخذ رأی ادامه خواهد داشت.

ماده ۶۲- در فعالیتهای تبلیغاتی انتخاباتی، انجام امور ذیل ممنوع است و مرتکبین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

۱- نوشتن و یا اظهار مطالب خلاف واقع.

۲- دیوارنویسی، راه اندازی کاروان‌های تبلیغاتی و استفاده از بلندگوهای سیار خارج از محل سخنرانی و یا ستاد تبلیغاتی انتخاباتی.

۳- اعلام نظر شخصیت‌ها در تأیید نامزد ها با ذکر عنوان و مسئولیت آنان.

۴- استفاده از صدا و سیما و میز خطابه نماز جمعه یا هر وسیله دیگری که جنبه رسمی و دولتی دارد.

۵- فعالیت انتخاباتی کارمندان در ساعت اداری.

۶- استفاده از وسایل و امکانات وزارتخانه ها و ادارات، شرکتهای دولتی و مؤسسات وابسته به دولت و شهرداریها و شرکتها و سازمانهای وابسته به آنها و نهادهای و مؤسساتی که از بودجه عمومی (به هر میزان) استفاده می کنند و همچنین در اختیار گذاشتن وسایل و امکانات مزبور.

۷- فعالیت تبلیغاتی مجریان و ناظران انتخابات برای نامزدهای انتخاباتی در قلمرو مسئولیت خود.

۸- الصاق هرگونه آثار تبلیغاتی نامزدها بر روی علائم راهنمایی و رانندگی، تابلوی بیمارستانها، تابلوی مدارس و سایر مؤسسات آموزشی و تابلوهای منصوبه در معابر عمومی توسط بخش دولتی و وابسته به دولت و همچنین تأسیسات عمومی و دولتی و صندوقهای پست، باجه های تلفن، پستهای برق و تلفن، تابلو ها و املاک بخش خصوصی (مگر با رضایت مالکان یا متصرفان) و هر گونه تابلوی راهنما.

مأموران انتظامی در صورت مشاهده چنین مواردی متخلفان را جلب و به منظور تعقیب قانونی به مقامات قضایی تحویل می نمایند. بخشدارها موظفند با استفاده از امکانات محلی نسبت به امحای چنین اوراقی نمایند.

۹- تبلیغ علیه نامزدها و هرگونه هتک حرمت و حیثیت آنان.

۱۰- پاره یا معدوم نمودن عکس و آثار تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی در مدت و زمان قانونی تبلیغات که در محلهای مجاز الصاق شده و یا نصب شده باشد.

۱۱- انجام هرگونه فعالیت تبلیغاتی تحت عنوان داوطلبی خارج از مهلت قانونی تبلیغات.

تبصره ۱ درجات تحصیلی و سوابق خدمات و فعالیتهای مورد ادعا در آثار تبلیغاتی باید مستند به مدارکی باشد که در صورت نیاز هیأت اجرایی، رایحه آنها امکان پذیر باشد.

تبصره ۲ - شهرداری‌ها می‌توانند با استفاده از امکانات محلی، محلهای مناسبی را برای الصاق یا ارائه آثار تبلیغاتی نامزدها تعیین نمایند.

تبصره ۳ - استفاده از امکانات تبلیغی مؤسساتی که به نحوی از بودجه عمومی استفاده می‌کنند ولی با رعایت ضوابط و انعقاد قرارداد و اخذ وجه از اشخاص حقیقی و حقوقی برای آنها کارهای تبلیغاتی انجام می‌دهند (مثل نشریات وابسته به دولت)، در تبلیغات انتخاباتی بلامانع است.

تبصره ۴ - استفاده از اماکن دولتی و عمومی مشروط به اخذ مجوز از مقامات ذی صلاح و پرداخت هزینه برابر برای تمامی نامزدها و طرفداران آنان بلامانع است.

تبصره ۵ - استفاده از هرگونه آثار تبلیغاتی نامزدها و طرفداران آنان اعم از کاغذی، پارچه ای، مقوایی، فلزی و یا هر جنس دیگر یا ابعاد بیشتر از ۷۰×۱۰۰ سانتی متر ممنوع است.

تبصره ۶ - شرکت پست در چارچوب اساسنامه خود فقط می‌تواند در امر توزیع آثار تبلیغاتی نامزدها اقدام نماید.

ماده ۶۳ - مطبوعات و نشریات حق ندارند آگهی یا مطالبی علیه نامزدهای انتخاباتی درج نمایند و یا مطلبی بنویسند که دال بر انصراف گروه یا اشخاصی از نامزدهای معین باشد. در این صورت نامزدها حق دارند پاسخ خود را به نشریه مزبور بدهند و آن نشریه طبق قانون مطبوعات مکلف به چاپ فوری آن در مهلت مجاز تبلیغات می‌باشد.

تبصره- مطبوعات و نشریات در انتشار هر گونه مطلب در خصوص نامزدها مکلفند به نحوی اقدام نمایند که فرصت پاسخگویی برای نامزد در مهلت مجاز تبلیغاتی فراهم باشد.

ماده ۶۴- انتشار اعلام نظر شخصیتها (بدون ذکر عنوان مسئولیت آنان)، مجامع، احزاب و گروههای مجاز، در تأیید نامزد انتخاباتی باید مستند به مدرک کتبی و امضا شده مربوط به تأیید و حمایت باشد و در صورت درخواست هیأت اجرایی، نامزد انتخاباتی مکلف به ارائه این مستندات و مدارک باشد.

ماده ۶۵- همزمان با آغاز کار ستاد تبلیغات انتخاباتی نامزدها، نشانی و محل ستاد و نام مسؤول آن کتباً و با امضای نامزد انتخاباتی مربوط، به آگاهی هیأت اجرایی حوزه انتخابیه برسد.

تبصره - ستاد تبلیغات انتخاباتی، مرکزی است که فعالیتهای تبلیغاتی نامزدها و طرفداران آنان مندرج در مواد فصل پنجم این آیین نامه در آن ساماندهی و انجام پذیرد. هر داوطلب تنها می تواند یک ستاد تبلیغاتی دایر نماید.

ماده ۶۶- هرگونه عکس و آثار تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی که در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی وجود دارد باید قبل از اخذ رأی، توسط اعضای شعبه امحا شود.

فصل ششم برنامه روز اخذ رأی و شمارش و قرائت آرا و اعلام نتیجه اخذ رأی

ماده ۶۷- اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی حداقل یک ساعت قبل از وقت مقرر در محل شعبه حاضر می‌شوند. ابتدا به استناد تبصره (۲) ذیل ماده (۴۰) قانون، نسبت به انتخاب هیأت ریسه و منشی‌ها اقدام و مراتب را در صورتجلسه درج می‌نمایند، سپس صندوق اخذ رأی را در حضور نماینده فرماندار و ناظر بر انتخابات (در صورت حضور) باز می‌کنند و پس از حصول اطمینان از خالی بودن صندوق، آن را لفاف، با لاک و مهر (پلمب) شعبه ثبت نام و اخذ رأی لاک و مهر (پلمب) می‌نمایند و پس از امضا و تأیید مراتب فوق در صورتجلسه، برنامه اخذ رأی و قرائت آرا را در (۶) مرحله به شرح زیر انجام می‌دهند:

الف- مرحله مراجعه رأی دهندگان

ب- مرحله کنترل

ج- مرحله ثبت نام

د- مرحله اخذ رأی

ه- مرحله قرائت و شمارش آرا

و- مرحله تنظیم و تکمیل صورتجلسه

الف- مرحله مراجعه رأی دهندگان

- ۱- اعضای شعبه باید ترتیبی اتخاذ نمایند که رأی دهندگان از یک سمت وارد محل شعبه شوند و پس از دادن رأی از سمت دیگر خارج شوند.
- ۲- مأمورین انتظامی موظفند طبق دستور نماینده بخشدار یا رئیس شعبه ثبت نام و اخذ رأی از ازدحام در داخل محوطه اخذ رأی ممانعت نمایند تا اخذ رأی درکمال آرامش انجام پذیرد.
- ۳- رأی دهندگان با در دست داشتن عین شناسنامه خود در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی حضور می‌یابند و به ترتیب به منظور ثبت نام و دادن رأی وارد محوطه اخذ رأی می‌شوند.

ب- مرحله کنترل

کنترل در سه مرحله انجام می شود:

۱- کنترل شناسنامه: رییس شعبه یا هر یک از سه منشی شعبه ثبت نام و اخذ رأی با ملاحظه شناسنامه رأی دهنده موارد زیر را مورد توجه قرار می دهند:

الف- شناسنامه به مهر شعب دیگر ممهور نشده باشد.

ب- شناسنامه متعلق به شخص مراجعه کننده بوده و صاحب آن در روز اخذ رأی حداقل (۱۵) سال تمام سن داشته باشد.

۲- رییس شعبه و یا هر یک از سه منشی انگشت سبابه دست راست رأی دهنده را کنترل می نماید تا آلوده به رنگ جوهر استامپ، که نشانه دادن رأی در شعبه دیگر است، نباشد.

در صورتیکه مراجعه کننده دارای شناسنامه ای باشد که ممهور به مهر انتخابات در روز اخذ رأی است و دلالت بر دادن رأی در شعبه دیگری نماید و یا در انگشت سبابه او اثر جوهر استامپ شعبه اخذ رأی دیگری مشاهده شود، از وی رأی گیری نخواهد شد.

۳- کنترل شرط احراز توطن:

به استناد بند (۳) ماده (۲۵) قانون و تبصره ذیل آن، اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی به روش های مقتضی کنترل می نمایند که شخص رأی دهنده و یا افراد تحت تکفل وی (همسر و فرزندان) حداقل یک سال متوالی متصل به زمان اخذ رأی در محل سکونت داشته باشد.

به استناد قسمت اخیر بند (۳) ماده (۲۵) قانون، در شهرهای بالای یکصد هزار نفر جمعیت نیازی به احراز سکونت نمی باشد.

ج- مرحله ثبت نام

- ۱- پس از انجام مرحله کنترل و حصول اطمینان از اینکه شناسنامه متعلق به مراجعه کننده است و واجد شرایط رأی دادن می باشد، یک نفر از منشی ها نسبت به ثبت مشخصات وی براساس مندرجات شناسنامه بر روی برگ تعرفه اقدام و پس از اخذ اثر انگشت رأی دهنده روی برگ تعرفه، آن را با قید تاریخ با مهر انتخابات ممهور و امضا می نماید.
- ۲- متصدی ثبت نام، شناسنامه رأی دهنده را نیز به مهر انتخابات ممهور و به وی تحویل می نماید.

د- مرحله اخذ رأی

- ۱- پس از ثبت نام از رأی دهنده، متصدی ثبت نام برگ رأی را بعد از ممهور نمودن به مهر انتخابات از محل نقطه چین از تعرفه انتخاباتی جدا می کند و به رأی دهنده تسلیم می نماید تا رأی دهنده اسم نامزد یا نامزدهای مورد نظر خود را حداکثر به تعداد اعضای اصلی شورا بر روی آن بنویسد، تا کند، داخل صندوق بیاندازد و از درب خروجی شعبه خارج شود. بدیهی است تعرفه های انتخاباتی در محل شعبه باقی می ماند و باید در نگهداری و حفاظت آنها دقت و مراقبت کامل به عمل آید.
- ۲- نماینده فرماندار و اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که رأی نویسی مخفی باشد و به صورت کاملاً آزاد و بدون اعمال نفوذ شخص دیگری انجام پذیرد و هیچ یک از اعضای شعبه و نماینده بخشدار و مأمورین انتظامی و نماینده هیأت نظارت و اصولاً کلیه افرادی که به هر شکل در شعبه وظیفه ای بر عهده دارند حق نوشتن رأی برای اشخاص را ندارند.

در صورتی که برای نوشتن رأی نیاز به فرد دیگری باشد، رأی دهنده بایستی از وجود افراد خارج از شعبه که مورد اعتماد وی هستند، استفاده نماید و اعضای شعبه نیز کنترل نمایند تا عمل خلاف قانون انجام نگیرد.

۳- نماینده هیأت نظارت حق دخالت در امور اجرایی انتخابات را ندارد و در صورت مشاهده ارتکاب به تخلف مندرج در ماده (۶۷) قانون موظف است مراتب را به اعضای شعبه و نماینده فرماندار تذکر دهد و آنان ضمن بررسی موضوع باید فرد یا افراد خاطی را توسط مأمورین انتظامی حاضر در شعبه جلب و مراتب را صورتجلسه نمایند و همراه خاطی تحویل مقامهای قضایی دهند.

ه- مرحله قرائت و شمارش آرا (اصلاحی ۱۳۸۱/۱۱/۲۷)

یکم- شیوه دستی

اعضای شعبه پس از انقضای مدت اخذ رأی در صورت حصول اطمینان از اینکه کلیه مراجعه کنندگان رأی خود را در صندوق‌های رأی انداخته‌اند و دیگر کسی برای دادن رأی در محل شعبه حضور ندارد، بلافاصله پس از شمارش تعرفه‌ها و ثبت تعداد آن در صورتجلسه با حضور نماینده بخشدار و نماینده هیأت نظارت، شمارش و قرائت آرا را به ترتیب زیر آغاز می‌نمایند:

۱- ابتدا رئیس یا نایب رئیس شعبه اخذ رأی با همکاری یکی از منشی‌ها لاک و مهر (پلمب) صندوق اخذ رأی را باز و تعداد برگهای داخل صندوق را بدون اینکه قرائت شود شمارش می‌کنند و پس از تطبیق تعداد آنها با تعداد برگهای تعرفه به یکی از دو حالت زیر عمل می‌نمایند:

الف- چنانچه تعداد اوراق رأی داخل صندوق بیشتر از تعداد تعرفه‌ها باشد بر اساس بند «ج» ماده (۲۰) قانون، به تعداد اضافی ابتدا از اوراق غیر چاپی و متفرقه و سپس از مجموع برگهای رأی، بدون اینکه خوانده شود،

برمی‌دارند و جمله «باطل شد» را در پشت آن قید و تعداد آن را در صورتجلسه اخذ رأی نیز درج و در پایان ضمیمه صورتجلسه می‌نمایند.

ب- در صورتیکه تعداد اوراق رأی داخل صندوق مساوی یا کمتر از تعداد تعرفه‌ها باشد، اقدام خاصی صورت نمی‌گیرد و فقط مراتب در صورتجلسه درج می‌شود.

۲- پس از اینکه شمارش آرا به ترتیب یادشده انجام شد، قرائت آرا با رعایت مواد (۱۹)، (۲۰)، (۲۱)، (۲۲) و (۲۳) قانون و بندها و تبصره‌های ذیل آنها انجام خواهد شد.

دوم- استفاده از سیستم رایانه ای در شعبه

چنانچه با توافق وزارت کشور و هیأت مرکزی نظارت مقرر شده باشد که کار قرائت و شمارش آراء با سیستم رایانه ای انجام شود اعضای شعبه پس از انقضای مدت اخذ رأی و حصول اطمینان از این که کلیه

مراجعه کنندگان رأی خود را در صندوقهای رأی انداخته اند و دیگر کسی برای رأی دادن در محل شعبه حضور ندارد با حضور نماینده فرماندار و ناظر هیأت نظارت کار شمارش آراء را به شرح زیر انجام می‌دهند :

۱- ابتدا رئیس یا نایب رئیس شعبه اخذ رأی با همکاری یکی از منشی‌ها لاک و مهر (پلمب) صندوق اخذ رأی را باز و تعداد برگهای داخل صندوق را بدون این که قرائت شود شمارش می‌کنند و پس از تطبیق تعداد آنها با تعداد برگهای تعرفه به یکی از دو حالت زیر عمل می‌نماید:

۱/۱- چنانچه تعداد اوراق رأی داخل صندوق بیشتر از تعداد تعرفه

ها باشد براساس بند "ج" ماده (۲۰) به تعداد اضافی، قانون بدون این که، ابتدا از اوراق غیرچاپی و متفرقه و سپس از مجموع برگهای رأی

خوانده شود بر می دارند و جمله (باطل شد) را در پشت آن قید و تعداد آن را در صورتجلسه اخذ رأی نیز درج و در پایان ضمیمه صورتجلسه می نمایند.

۱/۲ در صورتی که تعداد اوراق رأی داخل صندوق مساوی یا کمتر از تعداد تعرفه ها باشد اقدام خاصی صورت نمی گیرد و فقط مراتب در صورتجلسه درج می شود.

۲- پس از اینکه شمارش آرا به ترتیب یاد شده انجام شد قرائت آراء با رعایت مواد (۱۹)، (۲۰)، (۲۱)، (۲۲)، (۲۳) قانون و بندها و تبصره های ذیل آن ها انجام خواهد شد.

۳- چنانچه امکانات رایانه ای در محل شعبه فراهم شده باشد علاوه بر ورود اطلاعات حاصل از شمارش آراء توسط کاربر نتایج قرائت آرای هر یک از نامزدها نیز وارد سیستم رایانه ای می گردد. در پایان نتایج کلی شمارش و قرائت آرای شعبه توسط رایانه ارایه و طی صورت جلسه به امضای کاربر، اعضای شعبه، نماینده فرماندار و ناظر شعبه می رسد.

سوم با استفاده از سیستم رایانه در محل استقرار دستگاهها:

۱- چنانچه با توافق وزارت کشور و هیأت مرکزی نظارت مقرر شده باشد که کار قرائت و شمارش آراء با سیستم رایانه ای انجام شود اعضای شعبه پس از انقضای مدت اخذ رأی و حصول اطمینان از اینکه کلیه مراجعه کنندگان رأی خود را در صندوقهای رأی انداخته اند و دیگر کسی برای رأی دادن در محل شعبه حضور ندارد با حضور نماینده فرماندار و ناظر هیأت نظارت کار شمارش آراء را بشرح زیر انجام میدهند:

۲- ابتدا رئیس یا نایب رئیس شعبه اخذ رأی با همکاری یکی از منشی‌ها لاک و مهر صندوق اخذ رأی را باز و تعداد برگ‌های داخل صندوق را بدون این که قرائت شود شمارش می‌کنند و پس از تطبیق تعداد آنها با تعداد برگ‌های تعرفه به یکی از دو حالت زیر عمل می‌نمایند:

۱/۲- چنانچه تعداد اوراق رأی داخل صندوق بیشتر از تعداد تعرفه‌ها باشد براساس بند "ج" ماده (۲۰) قانون، به تعداد اضافی ابتدا از اوراق غیر چاپی و متفرقه و سپس از مجموع برگ‌های رأی، بدون اینکه خوانده شود بر میدارند و جمله "باطل شد" را پشت آن قید و تعداد آن را در صورت جلسه اخذ رأی نیز درج و در پایان ضمیمه صورت جلسه می‌نمایند.

۲/۲- در صورتی که تعداد اوراق رأی صندوق مساوی یا کمتر از تعداد تعرفه‌ها باشد، اقدام خاصی صورت نمی‌گیرد و مراتب در صورت جلسه درج می‌شود.

۳- پس از اینکه شمارش آراء به ترتیب یاد شده انجام شد قرائت آراء با رعایت مواد (۱۹)، (۲۰)، (۲۱)، (۲۲) و (۲۳) قانون و بندها و تبصره‌های ذیل آنها انجام خواهد شد.

۴- چنانچه امکانات رایانه‌ای در محل شعبه فراهم نباشد، اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی موظفند همراه با، نماینده فرماندار، بخشدار، ناظر شعبه و مأمورین محافظ صندوق یا صندوق‌های محتوی تعرفه و آراء را برای قرائت به محل استقرار سیستم رایانه‌ای که از قبل مشخص شده است در صورت عدم امکان حضور تمامی اعضای شعبه، حضور رئیس یا نایب رئیس آن الزامی است.

۵- پس از رسیدن مسئولان شعبه و صندوق اخذ رأی به محل استقرار سیستم رایانه‌ای، صندوق اخذ رأی باز و از آرای ریخته شده در آن که قبلاً آرای باطله مأخوذه و باطله غیر مأخوذه از آنها جدا شده است علاوه بر ورود

اطلاعات حاصل از شماش آراء توسط کاربر نتایج قرائت آرای هر یک از نامزدها نیز وارد سیستم رایانه ای می گردد و در پایان نتایج کلی شمارش و قرائت آرای شعبه توسط رایانه ارایه و طی صورت جلسه ای به امضای کاربر، اعضای شعبه، نماینده فرماندار و ناظر شعبه می رسد.

و- مرحله تنظیم صورتجلسه

پس از خاتمه شمارش و قرائت آرا، صورتجلسه اخذ رأی شعبه در پنج نسخه تنظیم و سپس تعداد رأی هر یک از نامزدها در صورتجلسه قید می شود. پس از انجام اینکار، صورتجلسه به امضای نماینده فرماندار و اعضای شعبه اخذ رأی و نماینده هیأت نظارت می رسد و بلافاصله کلیه اوراق و مدارک انتخاباتی و یک نسخه از صورتجلسه تنظیمی داخل صندوق رأی قرار داده می شوند و پس از لاک و مهر (پلمب) شدن صندوق یا صندوقها، اعضای شعبه اخذ رأی به اتفاق نماینده بخشدار و به همراه نماینده هیأت نظارت و مأمورین محافظ صندوق، صندوق یا صندوقهای رأی را همراه با یک نسخه از صورتجلسه نتایج آرای شعبه و سایر مدارک رسماً تحویل هیأت اجرایی می دهند. از سه نسخه باقی مانده صورتجلسه نتایج آرا، یک نسخه تحویل نماینده هیأت نظارت، یک نسخه تحویل نماینده فرماندار و یک نسخه نیز تحویل رئیس شعبه می شود.

اگر در روز اخذ رأی مسائل و مشکلاتی پدید آید باید در قسمت انتهایی صورتجلسه نوشته شود و به امضای اعضای شعبه، نماینده فرماندار و نماینده هیأت نظارت شهرستان برسد.

تبصره ۱- چنانچه صندوق اخذ رأی به گونه ای ساخته شده باشد که نیازی به لفاف نداشته باشد، پس از بستن آن فقط محل یا محل های تعیین

شده بر روی صندوق در مراحل مختلف اخذ رای با مهر انتخابات لاک و مهر (پلمب) خواهد شد.

تبصره ۲- در اجرای ماده (۶۶) قانون در صورت اعزام بازرس یا بازرسان ثابت وزارت کشور به شعب ثبت نام و اخذ رأی، آنان موظفند در کلیه مراحل برنامه روز اخذ رأی و قرائت و شمارش آرا و اعلام نتایج و تنظیم صورتجلسه حضور یافته و تمامی نسخه های صورتجلسه شعبه را امضا کنند.

ماده ۶۷ مکرر- (الحاقی ۱۳۸۱/۱۱/۲۷) هر گاه بعضی از شعب ثبت نام و اخذ رای به علل مختلف از عهده قرائت آراء و تکمیل صورت جلسه برنیایند هیأت های اجرایی می توانند مستقیماً یا با تعیین افراد جدید نسبت به شمارش و قرائت آراء و تکمیل صورت جلسه شعبه مذکور اقدام نمایند.

ماده ۶۸- هیأت اجرایی پس از دریافت صندوق یا صندوقهای محتوی آرا و مدارک و صورتجلسات شعب ثبت نام و اخذ رأی حوزه انتخابیه، در حضور اعضای هیأت نظارت شهرستان نسبت به تنظیم صورتجلسه نتیجه اخذ رأی در حوزه انتخابیه اقدام می نماید و یک نسخه از صورتجلسه را برای انتشار آگهی نتیجه انتخابات به فرماندار تحویل می دهد.

ماده ۶۹- فرماندار موظف است بلافاصله پس از دریافت صورتجلسه نتیجه اخذ رأی از هیأت اجرایی بخش نسبت به تنظیم آگهی نتیجه انتخابات و انتشار آن در حوزه انتخابیه اقدام نماید.

فصل هفتم بررسی شکایات

ماده ۷۰- به استناد ماده (۵۲) قانون، هیأت های اجرایی موظفند از تاریخ اعلام نهایی صلاحیت داوطلبان تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی

انتخابات، شکایات واصله را بپذیرند و ظرف پنج روز به آنها رسیدگی نمایند. بنابراین چنانچه در مهلت یادشده شکایتی از حوزه انتخابیه به هیأت اجرایی شهرستان واصل شود، هیأت مذکور موظف است حداکثر ظرف پنج روز پس از وصول هر شکایت در جلسه مشترک با هیأت نظارت شهرستان به آن رسیدگی و مراتب را صورتجلسه نمایند.

تبصره ۱- شکایاتی قابل طرح و بررسی می‌باشد که نام و نام خانوادگی، نام پدر، آدرس محل کار یا سکونت شاکی که هویت وی را آشکار می‌نماید، دارا باشند.

تبصره ۲- هیأت اجرایی پس از پایان مهلت دریافت و رسیدگی به شکایات چنانچه هیچ گونه شکایتی از انتخابات دریافت ننموده باشد، مراتب عدم وصول شکایت را نیز صورتجلسه می‌نماید.

ماده ۷۱- هیأت اجرایی موظف است پس از اتمام مهلت رسیدگی به شکایات، بلافاصله با توجه به شکایات دریافتی و بررسی چگونگی برگزاری انتخابات، نظر خود در مورد چگونگی برگزاری و پیشنهاد تأیید یا ابطال انتخابات حوزه انتخابیه را طی صورتجلسه‌ای به هیأت نظارت شهرستان اعلام نماید.

تبصره ۱- چنانچه بررسی شکایات منجر به ابطال آرای شعبه یا شعبی از حوزه انتخابیه شود که در سرنوشت انتخابات مؤثر باشد، هیأت اجرایی شهرستان موظف است آرای باطل شده را در نتایج قبلی دخالت داده و نتیجه جدید به دست آمده از آن را در صورتجلسه مذکور منظور نماید.

تبصره ۲- پیشنهاد ابطال کل انتخابات یا آرای شعبه یا تعدادی از شعب می‌باید مستدل و بر اساس مواد قانون باشد.

ماده ۷۲- هیأت نظارت شهرستان موظف است حداکثر ظرف پنج از وصول نظریه هیأت اجرایی بخش درخصوص برگزاری انتخابات به شرح زیر اقدام نماید:

الف- چنانچه نظر بر تأیید صحت برگزاری انتخابات داشته باشد مراتب را صورتجلسه و یک نسخه آن را به فرمانداری و یک نسخه را برای اطلاع، به هیأت نظارت استان ارسال می نماید

ب- چنانچه نظر بر ابطال کل انتخابات حوزه انتخابیه و یا ابطال یک یا چند شعبه که در سرنوشت انتخابات موثر است، داشته باشد، پیشنهاد ابطال را طی صورت جلسه ای همراه با دلایل و مدارک مستند به منظور اخذ تصمیم و اقدام بعدی به هیأت نظارت استان و یک نسخه را برای اطلاع، به فرمانداری ارسال می نماید.

تبصره- از این مرحله به بعد با توجه به دو وضعیت (الف) و (ب)، اقدامات در دو مسیر جداگانه ولی به صورت موازی و همزمان ادامه خواهد یافت

ماده ۷۳- اقدامات مربوط به بند (الف):

۱- فرماندار موظف است پس از وصول صورتجلسه هیأت نظارت شهرستان مبنی بر تأیید صحت برگزاری انتخابات، مراتب را از طریق انتشار آگهی، به آگاهی اهالی حوزه انتخابیه برساند و یک نسخه از آگهی منتشر شده را برای هیأت نظارت استان ارسال نماید.

۲- به استناد ماده ۵۶ قانون، چنانچه کسی به تأیید صحت برگزاری انتخابات معترض باشد، حداکثر ظرف مدت ۲ روز از انتشار آگهی می تواند شکایت خود را به هیأت نظارت استان اعلام نماید.

۳- هیأت نظارت شهرستان موظف است حداکثر ظرف (۱۵) روز از وصول شکایت معترضان، براساس ماده (۵۶) و با رعایت ماده (۵۸) قانون نتیجه قطعی و نهایی انتخابات حوزه انتخابیه را به فرماندار مربوط اعلام نماید. چنانچه در پایان مهلت دریافت شکایت، هیأت نظارت شهرستان شکایتی دریافت نکرد موظف است بلافاصله مراتب عدم وصول شکایت را هم برای اقدام بعدی به فرماندار اعلام نماید.

۴- فرماندار موظف است نظر قطعی و نهایی هیأت نظارت استان درخصوص تأیید یا عدم تأیید صحت برگزاری انتخابات را از طریق انتشار آگهی، به آگاهی اهالی حوزه انتخابیه برساند.

ماده ۷۴- اقدامات مربوط به بند (ب):

۱- هیأت نظارت استان موظف است حداکثر ظرف پنج روز از وصول صورتجلسه هیأت نظارت شهرستان مبنی بر پیشنهاد ابطال کل انتخابات و یا ابطال یک یا چند شعبه موثر در سرنوشت انتخابات، موضوع را بررسی و نتیجه را صورتجلسه نماید.

۲- فرماندار موظف است پس از وصول نظریه هیأت نظارت استان مبنی بر تأیید صحت برگزاری انتخابات مراتب را از طریق انتشار آگهی به آگاهی اهالی حوزه انتخابیه برساند.

۳- هیأت نظارت استان موظف است حداکثر ظرف (۵) روز از وصول نظریه هیأت نظارت استان درخصوص ابطال انتخابات و یا تغییر سرنوشت آن، نظر نهایی خود را طی صورتجلسه‌ای به هیأت نظارت استان اعلام نماید.

۴- هیأت نظارت استان موظف است بلافاصله پس از وصول صورتجلسه نظریه هیأت نظارت استان، مراتب را از طریق هیأت نظارت شهرستان به فرماندار اعلام نماید.

۵- فرماندار موظف است پس از وصول صورتجلسه نظریه هیأت مرکزی نظارت، نتیجه قطعی و نهایی انتخابات را از طریق انتشار آگهی، به آگاهی اهالی حوزه انتخابیه برساند.

ماده ۷۵- کلیه اقدامات هیأت‌های نظارت شهرستان و استان با رعایت ماده (۵۹) قانون معتبر است.

ماده ۷۶- فرماندار موظف است پس از انتشار آگهی نتیجه قطعی و نهایی انتخابات حوزه‌های انتخابیه، یک نسخه از هریک از این آگهی‌ها را به ستاد انتخابات استانداری و یک نسخه از آنها به ستاد انتخابات کشور ارسال نماید.

فصل هشتم صدور کارت عضویت اعضای شوراها و امحای اوراق انتخاباتی

ماده ۷۷- کارت عضویت اعضای شوراها با امضای فرماندار و مهر فرمانداری صادر می‌شود.

تبصره- کارت عضویت فقط برای اعضای اصلی شورا صادر می‌شود.

ماده ۷۸- فرماندار موظف است پس از وصول دستور امحای آراء و اوراق انتخابات شوراها از ستاد انتخابات کشور، حتی‌الامکان با حضور اعضای هیأت‌های اجرایی و نظارت، نسبت به امحای اوراق تعرفه و برگ‌های رأی

مصرف شده حوزه انتخابیه به نحو مقتضی اقدام و مراتب را صورتجلسه و نتیجه را به ستاد انتخابات استانداری اعلام نماید.

ماده ۷۹- دستورالعمل اجرایی و فرم‌های مربوط به این آیین‌نامه پس از تصویب وزیر کشور قابل اجرا می‌باشد.

این متن جانشین تصویب‌نامه شماره ۱۲۱۱۴۴/ت/۱۷۱۷۹هـ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۱۲ می‌شود و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.

محمد رضا عارف معاون اول رییس جمهور

آیین نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی

و امور مالی شوراهای اسلامی شهرها

مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۱

ماده ۱- در این آیین نامه برای رعایت اختصار به جای قانون تشکیلات، وظایف و شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ عبارت "قانون شوراهای اسلامی

کشور" و به جای عبارت "شوراهای اسلامی شهر" لفظ "شورا" به کار برده می‌شود.

ماده ۲- اولین جلسه هر دوره شورا ظرف یک هفته بعد از قطعی شدن انتخابات به دعوت فرماندار و یا سرپرست فرمانداری و با حضور دعوت کننده یا نماینده وی، تحت ریاست مسن‌ترین عضو و به منشی‌گری دو نفر از جوان‌ترین اعضاء تشکیل و برای رسمیت کلیه اعضاء به شرح زیر سوگند یاد می‌کنند و آن را امضاء می‌نمایند:

"من در برابر کلام ا... مجید، به خداوند متعال سوگند یاد می‌کنم و با تکیه بر شرف انسانی خویش تعهد می‌نمایم که در حفظ امانت و انجام هر چه بهتر وظایفم و خدمت به مردم کوشا باشم و قانون اساسی و سایر قوانین و مقررات کشور را در چارچوب وظایف و اختیارات خود مراعات نمایم و در همه زمینه‌ها عدالت و انصاف را در نظر داشته و مادام که در شورای اسلامی شهر عضویت دارم در رعایت صرفه و صلاح و پیشرفت امور شهر و شهرداری‌اهتمام نمایم."

تبصره ۱- پیروان اقلیتهای دینی و رسمی، این سوگند را با ذکر کتاب آسمانی خود یاد خواهند کرد.

تبصره ۲- هرگاه فرد جدید به عضویت شورا وارد شود موظف است در ابتدای اولین جلسه حضور در شورا به ترتیب مذکور در متن ماده سوگند یاد نماید.

ماده ۳- در اولین جلسه شورا، پس از انجام مراسم تحلیف، اعضای حاضر اقدام به برگزاری انتخابات داخلی نموده و از بین خود و با رأی مخفی یک رییس، یک نایب رییس و حداقل یک منشی و یک خزانه دار برای مدت دو سال انتخاب و مراتب را صورت جلسه می‌نمایند.

انتخاب اعضاء هیأت رئیسه در صورت استعفای هر یک از آنان از سمت خود و یا هر یک از اعضاء هیأت رئیسه از شورا، حداکثر ظرف یک هفته بعد

از قبول استعفا توسط شورا و یا خروج عضو و برای همان منصب برگزار می‌شود.

تبصره- شورا موظف است بلافاصله پس از قطعیت یافتن خروج عضو از شورا مراتب را به فرمانداری ذی ربط به طور کتبی گزارش دهد تا فرماندار از عضو علی‌البدل شورا با احتساب رأی وی دعوی به شرکت در جلسات و صدور کارت شناسایی بنماید.

ماده ۴- اعضای شورا حق تفویض اختیارات خود را به غیر اعم از عضو یا غیر عضو شورا ندارد.

ماده ۵- اعضای شورا براساس مسئولیت خود متعهد و ملزم به حفظ حیثیات و شئون شورا و رعایت نظم و اجرای مفاد این آیین‌نامه و آیین‌نامه داخلی می‌باشند.

ماده ۶- رئیس شورا وظایفی به عهده دارد که اهم آن به شرح زیر است:
۱- مسئولیت امور اداری و مالی شورا

۲- تعیین دستور جلسه، زمان و نوع جلسه (عادی یا فوق‌العاده)
شورا

۳- دعوت از مقامات موضوع ماده (۱۱) قانون شوراهای اسلامی کشور و سایر اشخاصی که شورا ضرورت حضور آنها در جلسات شورا یا کمیسیونهای شورا را تشخیص دهد.

۴- دعوت از اعضاء و تقسیم کار بین اعضاء و کمیسیونهای شورا

۵- پیگیری مصوبات شورا

۶- معرفی نماینده یا نمایندگان شورا که از بین اعضاء شورا انتخاب می‌شوند، به مسئولین اجرایی، نهادها و سازمانهای مملکتی در

زمینه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اقتصادی، عمرانی جهت فراهم آوردن زمینه‌های همکاری در صورت درخواست آنان.

۷- معرفی افراد مورد تأیید شورا برای انجام اقدامات مورد نیاز و نظارت بر حسن اجرای بندهای (۳) و (۸) ماده (۷۱) قانون شوراهای اسلامی کشور.

۸- احکام مسئول و اعضاء دبیر خانه شورا، که از کارکنان شهرداری خواهند بود، توسط رییس شورا صادر می‌شود

تبصره- سازمان اداری دبیرخانه شورا به تناسب سازمان شهرداری که در تنظیم آن قبلاً موافقت سازمان امور اداری و استخدامی کشور جلب شده، از طرف شهردار با اطلاع شورای شهر تهیه و جهت تصویب به وزارت کشور پیشنهاد می‌شود تا پس از تصویب به موقع اجراء در آید. کارکنان دبیرخانه شورا تابع آیین نامه استخدامی شهرداری ها خواهند بود.

۹- رییس شورا سخنگوی شورا است مگر آنکه شورا عضو دیگری را تعیین کند و مواضع و اطلاعات رسمی شورا توسط او اعلام می‌شود.

۱۰- اجرای مفاد ماده (۳۳) آیین نامه مالی شهرداریها شامل ایجاد تعهد، تشخیص، تسجیل و صدور حواله در حدود اعتبارات مصوب شورا در صلاحیت رییس شورا یا اعضای است که از طرف وی کتباً و بطور منجز اختیارات لازم به آنها تفویض می‌شود.

۱۱- تأیید بودجه شورا که توسط خزانه دار شورا تنظیم می‌شود و طرح جامع آن در شورا برای تصویب.

تبصره- نیازهای مالی و تدارکاتی شورا براساس بودجه مصوب شورا از طریق درآمدهای بودجه شهرداری تأمین خواهد شد.

۱۲- ابلاغ کتبی موارد اعتراض و ایراد اعضاء که به صورت روشن به رییس شورا تقدیم شده است به عنوان تذکر به شهردار و دریافت

پاسخ کتبی یا شفاهی شهردار در خصوص تذکر ابلاغی و طرح آن در جلسه شورا.

۱۳- کلیه مکاتبات رسمی شورا با امضای رییس شورا است.

تبصره- نایب رییس شورا در غیاب رییس شورا وظایف او را انجام می‌دهد و در مقابل شورا مسئول است.

ماده ۷- وظایف منشی یا منشیان شورا

۱- تهیه و تنظیم دستور جلسات براساس پیشنهادهای واصله و پیشنهاد آن به ریاست شورا برای تعیین وقت و دستور جلسات.
تبصره- روز و ساعت تشکیل جلسات با دستور کار شورا باید حداقل (۲۴) ساعت قبل به اعضاء ابلاغ شود.

۲- تنظیم متن مذاکرات جلسات شورا و ثبت آن در دفتر مخصوص جلسات و حفظ و نگهداری آنها در محل شورا.

۳- تهیه متن مذاکرات جلسات شورا و ثبت و شماره گذاری آنها، تهیه آمار و اطلاعات، تهیه گزارش از عملکرد شورا برای ارایه به رییس شورا، تهیه رونوشت مصوبات در اجرای ماده (۷۸) قانون شوراهای اسلامی کشور جهت اطلاع به فرماندار و شهردار و سازمانهای

ذی‌ربط با امضای رییس شورا.

۴- انتشار صورت تأیید شده جامع درآمد و هزینه شش ماهه شهرداری و ارسال نسخه‌هایی از آن به وزارت کشور.

۵- انتشار مقررات مصوب شورا که برابر قانون باید به اطلاع عمومی مردم برسد.

ماده ۸- وظایف خزانه دار شورا

- ۱-انجام امور مالی و مسئولیت حسابداری شورا.
- ۲-همکاری با رییس شورا در تنظیم بودجه و اصلاح یا متمم آن.
- ۳-تنظیم صورت مجلس تحویل و تحول اموال و دارایی‌هایی که از طریق شهرداری در اختیار شورا قرار می‌گیرد و امضای آن به اتفاق رییس شورا.

۴-تنظیم صورتهای مالی شورا.

- ۵-بررسی صورت حساب ماهانه درآمد و هزینه تسلیمی شهرداری موضوع ماده (۷۹) قانون شهرداری و ارایه آن همراه با نظریه به جلسات شورا حداکثر ظرف یک هفته پس از دریافت صورت حساب.

ماده ۹- جلسات شورا بعد از اولین جلسه و به صورت عادی هر ماه دوبار در محل شورا تشکیل می‌شود.

تبصره- شورا در صورت درخواست کتبی فرماندار و یا بخشدار ذی ربط مشتمل بر زمان دستور و ضرورت تشکیل جلسه موظف به تشکیل جلسه فوق العاده است همچنین شورا می‌تواند به درخواست کتبی شهردار و یا تشخیص خود به صورت فوق‌العاده تشکیل جلسه دهد.

ماده ۱۰- شورا باید بلافاصله پس از رسمیت یافتن اقدام به انتخاب شهردار با رعایت مقررات قانونی در خصوص دوره خدمت شهردار و آیین نامه احراز تصدی شهردار بنماید و شهردار منتخب را در شهرهای مرکز استان و شهرهای بالای دویست هزار نفر جمعیت به وزارت کشور و سایر شهرها به استانداری برای صدور حکم پیشنهاد کند.**ماده ۱۱- جلسات عادی و فوق العاده شورا با حضور حداقل دو سوم اعضای اصلی و به تعداد ذیل:**

الف- در شوراهای (۵) نفره با حضور (۴) نفر
 ب- در شوراهای (۷) نفره با حضور (۵) نفر
 ج- در شوراهای (۹) نفره با حضور (۶) نفر
 د- در شوراهای (۱۱) نفره با حضور (۸) نفر
 ه- در شوراهای شهر تهران با حضور (۱۰) نفر
 رسمیت می‌یابد و تصمیمات به اکثریت مطلق آرای حاضرین معتبر است.

۱- جلسات شورا علنی و حضور مستمع با نظر رییس شورا مجاز خواهد بود ولی به تقاضای کتبی شهردار و نیز فرماندار و یا بخشدار ذی‌ربط و موافقت اکثریت مطلق اعضای حاضر می‌تواند جلسه غیر علنی تشکیل شود.

۲- اعضای شورا باید در تصمیمهای خود قوانین مربوط را مورد توجه قرار دهند.

۳- اعضای شورا موظفند قبل از اخذ تصمیم نهایی پیرامون موضوع یا موضوعاتی که در دستور کار جلسه قرار گرفته است، بحث و بررسی به عمل آورند به همین منظور به ازای هر نفر موافق یک نفر مخالف نیز حق صحبت به میزان برابر و به مدتی که رییس شورا تعیین می‌نماید خواهد داشت. درموقع استیضاح، شهردار حق دارد به اندازه مجموع زمان صحبت موافقین و مخالفین از خود دفاع نماید.

۴- رأی در جلسات شورای علنی است و با بلند کردن دست و یا ورقه اخذ می‌شود ولی به تقاضای اکثریت مطلق اعضای حاضر در جلسه ممکن است رای با ورقه به صورت مخفی گرفته شود مگر در امور مالی، لیکن در انتخابات حتماً باید رای مخفی گرفته شود.

۵-شورا برای جلسات عادی و فوق العاده و نیز کمیسیونهای شورا برای جلسات خود، باید دفتر ثبت صورت جلسات داشته و صورت جلسات بهامضای اعضا اعم از مخالف یا موافق برسد. دفاتر مذکور توسط منشی تهیه و قبل از ثبت اولین صورت جلسه، صفحه اول آن با ذکر شماره صفحات بهامضای رییس شورا و حسب مورد اعضای شورا و یا کمیسیونهای مربوط برسد. صورت جلسات شورا باید به گونه‌ای تنظیم شود که در آن تاریخ و دستور کار هر جلسه و اسامی اعضای حاضر و غایب و آرای مثبت و منفی اعضا، مربوط به هر یک از موضوعات به همراه خلاصه مفیدی از بحث و گفتگوی حاضرین و تصمیم یا تصمیمات متخذه و مصوب آمده باشد.

۶-جلسات شورا و کمیسیونهای آن در محل مخصوصی که توسط شهرداری در اختیار شورا قرار می‌گیرد تشکیل خواهد شد. جلسات شورا در غیرمحل و موعد مقرر رسمیت نداشته و تصمیماتش معتبر نخواهد بود.

ماده ۱۲- مصوبات شورا پس از ده روز از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است مگر آنکه ظرف مدت مزبور مسئولان اجرایی ذی ربط به مصوبه اعتراض نمایند که در این صورت طبق ماده (۸۰) قانون شوراهای اسلامی کشور عمل خواهد شد.

تبصره ۱- مصوبه شورا تا تعیین تکلیف قطعی توسط هیأت مرکزی حل اختلاف متوقف خواهد ماند.

تبصره ۲- چنانچه هیأت حل اختلاف استان ظرف (۱۵) روز اعلام نظر ننماید، مصوبه شورا لازم الاجراست.

تبصره ۳- چنانچه نظر هیأت حل اختلاف استان در جهت لغو مصوبه شورا باشد آن را به هیأت مرکزی حل اختلاف پیشنهاد می‌کند و هیأت مرکزی نیز موظف است حداکثر ظرف (۲۰) روز نظر قطعی و نهایی خود را اعلام نماید.

چنانچه هیأت مرکزی ظرف این مدت نظر خود را اعلام ننماید مصوبه شورا لازم الاجراست.

ماده ۱۳- شورا می‌تواند در ارتباط با وظایف خود اطلاعات مورد نیاز را از دستگاهها، ادارات و سازمانهای دولتی در خواست نماید و آنان همکاری لازم را به عمل خواهند آورد.

ماده ۱۴- شورا می‌تواند حسب نیاز با تشکیل کمیسیونهایی با شرکت اعضای خود موافقت کرده و تعداد آنها را افزایش یا کاهش دهد.

۱- عدد اعضای هر کمیسیون از سه تا پنج نفر بوده و هر یک از اعضای شورا موظف است حداقل عضو یک کمیسیون باشد، اعضای کمیسیون به پیشنهاد رییس شورا توسط شورا برای مدت یک سال انتخاب می‌شوند.

۲- جلسات کمیسیون با حضور حداقل دو سوم اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با رأی اکثریت مطلق اعضای حاضر اتخاذ می‌شود.

۳- هر یک از کمیسیونها در اولین جلسه از بین خود یک رییس، یک نایب رییس و یک نفر منشی انتخاب خواهد کرد. منشی کمیسیون مخبر کمیسیون نیز خواهد بود.

۴- رییس شورا پیشنهادهای رسیده را با توجه به موضوع آن با تعیین مهلت برای اعلام نظر به کمیسیون مربوط ارسال می‌دارد و

مقرر می‌کند که همزمان نسخه‌ای از پیشنهادات مذکور در اختیار سایر اعضای شورا نیز قرار گیرد تا هرکس نظری دارد به کمیسیون مربوط ارایه نماید.

۵- هر یک از کمیسیونها مکلفند نسبت به موضوعات احاله شده از طرف شورا ظرف مهلت تعیین شده از طرف رییس شورا و در صورت عدم تعیین مدت از طرف رییس شورا حداکثر ظرف یک ماه اعلام نظر نمایند. در صورتی که کمیسیون برای بررسی موضوعی نیازمند مهلت بیشتری باشد، با درخواست از رییس شورا اقدام خواهد کرد. کمیسیونها می‌توانند برای بررسی مطالب محوله از نظرات کارشناسان و مشاورانی که دعوت می‌نمایند بهره‌مند شده و عندالاقضاء حق الزحمه مناسبی نیز با تصویب شورا به آنان پرداخت کنند.

۶- پیشنهادات واصله به کمیسیون در صورتی که مرتبط با شهرداری باشد با حضور شهردار و یا نماینده وی که بدون حق رای و برای ادای توضیحات در جلسات شرکت می‌کند، رسیدگی خواهد شد.

ماده ۱۵- نحوه انجام معاملات و مقررات مالی شورا طبق آیین نامه مالی شهرداری‌هاست و به جای شهردار رییس شورا و به جای رئیس حسابداری، خزانه‌دار شورا اقدام خواهند کرد.

تبصره- در شهر تهران شورا از مقررات آیین نامه معاملات شهرداری تهران استفاده خواهد کرد.

ماده ۱۶- کلیه پرداختهای شورا در حدود بودجه مصوب شورا با اسناد مثبت و با رعایت مقررات آیین نامه مالی شهرداریها به عمل خواهد آمد.

این اسناد باید به امضای رییس شورا و خزانه دار یا قایم مقام آنان که مورد تایید شورا باشد برسد.

تبصره- کلیه دریافتها و پرداختهای شورا منحصراً از طریق حساب بانکی که به نام شورا افتتاح می‌شود صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۱۷- آن دسته از کارکنان دولت یا مؤسسات عمومی غیردولتی که به عضویت شورا در آمده و به وجود تمام وقت آنان نیاز باشد می‌توانند به عنوان مأمور به خدمت در شوراهای انجام وظیفه نمایند. مدت عضویت جزء سوابق مرتبط خدمتی آنان محسوب می‌شود و حقوق و مزایای آنان برابر آخرین حکم استخدامی (یا برابر آنچه که شورا در بودجه مصوب خود مقرر می‌نماید) از بودجه شورا پرداخت می‌شود.

دستگاه‌های اجرایی موظفند حسب درخواست استاندار ذی ربط نسبت به صدور مأموریت تمام وقت یا پاره وقت اعضای شورا اقدام نمایند. دستورالعمل نحوه صدور مأموریت پاره وقت اعضای شوراهای توسط دبیر کل سازمان اداری و استخدامی کشور ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۸- شورا می‌باید صورت جامع در آمد و هزینه مصوب خود را هر شش ماه یک بار به ضمیمه صورت جامع درآمد و هزینه در آمد و هزینه شهرداری برای اطلاع عموم اهالی به طریق ممکن انتشار دهد.

ماده ۱۹- شورا موظف است همزمان با بررسی بودجه شهرداری با توجه به برنامه‌های چهار ساله دوره خود بودجه سال آینده شورا را با عنایت به اعتبارات پیش بینی شده در بودجه شهرداری برای شورا تنظیم و تصویب نماید و نسخه‌ای از بودجه تصویبی شهرداری و شورا جهت اطلاع به فرماندار و بخشدار حوزه انتخابیه خود و نیز وزارت کشور ارسال نماید.

ماده ۲۰- کلیه اموال شورا اعم از منقول و غیر منقول که در اختیار شورا قرار می‌گیرد متعلق به شهرداری مربوط است و باید طی صورت مجلسی توسط ذی حسابان شهرداری تحویل رئیس و خزانه دار شورا گردد.

ماده ۲۱- رئیس و خزانه دار شورا موظفند در پایان دوره فعالیت خود و یا شورا مشخصات کاملی از کلیه اموال و دارائی‌هایی که در اختیار شورا قرار گرفته تنظیم و طی صورت مجلسی به ذی حسابان شهرداری تحویل و نسخه‌هایی از آن برای وزارت کشور و فرمانداری ارسال نمایند.

ماده ۲۲- هرگونه بهره‌برداری شخصی توسط عضو یا اعضای شورا از اموال متعلق به شورا یا اموال عمومی ممنوع بوده و با فرد یا افراد خاطی مطابق مقررات قانونی برخورد خواهد شد.

ماده ۲۳- تعطیلی شوراهای شهر در هر سال ۳۰ روز است که زمان آن با تشخیص شورا تعیین می‌شود. در صورت ضرورت رئیس شورا می‌تواند با تقاضای دو سوم اعضا یا تقاضای فرماندار یا بخشدار ذی ربط یا شهردار در اوقات تعطیلی با ذکر دلیل شورا را بطو فوق‌العاده دعوت به تشکیل جلسه نماید.

ماده ۲۴- به هیچ عضوی از اعضای شورا در سال بیش از یک ماه مرخصی متوالی یا متناوب داده نخواهد شد.

ماده ۲۵- شرکت اعضا به عنوان نماینده رسمی در دعوتهای رسمی به صورت فردی یا دسته جمعی باید با موافقت و تصویب شورا باشد.

ماده ۲۶- عضوی که شش (۶) جلسه متوالی و یا دوازده (۱۲) جلسه غیر متوالی از اوقات رسمی شورا و کمیسیون را بدون عذر موجه (به تشخیص شورا) در یک سال غیبت نماید موضوع برای

سلب عضویت وی به هیأت حل اختلاف موضوع ماده (۸۲) قانون شوراهای اسلامی کشور ارجاع خواهد شد.

تبصره- در صورتی که شورا به علت فوت و استعفا و یا سلب عضویت (اخراج) بیش از یک سوم مجموع اعضای اصلی و علی‌البدل فاقد نصاب لازم برای تشکیل جلسه شود، براساس مفاد ماده (۳۱) قانون شوراهای اسلامی کشور عمل خواهد شد.

ماده ۲۷- به منظور اجرای هماهنگ قانون شوراهای اسلامی کشور در کلیه شهرها، وزارت کشور مسئول آموزشهای لازم اعضای شوراهای و نیز مجریان قانون مذکور بوده و نیز موظف است آیین‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز را تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران برای اجراء ابلاغ نماید.

حسن حبیبی - معاون اول رئیس جمهور

آیین‌نامه اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی

شهرستان، استان و شورای عالی استانها

مصوب ۱۳۸۱/۴/۳۰

ماده ۱- شوراهای اسلامی بخشها و شهرهای واقع در محدوده هر شهرستان پس از دعوت فرماندار تشکیل جلسه داده و یک نفر را از میان اعضای خود با رأی مخفی و اکثریت نسبی آرا برای عضویت در شورای اسلامی شهرستان انتخاب و با تنظیم صورت جلسه حداکثر ظرف ۱۰ روز به فرماندار معرفی می‌نمایند.

تبصره ۱- تعداد اعضای شورای اسلامی شهرستان حداقل پنج نفر می‌باشد و در صورتی که شهرستان کمتر از پنج بخش و شهر داشته باشد، بقیه اعضا از بین دیگر نمایندگان شورای شهرها و بخشها به تناسب جمعیت انتخاب خواهند شد.

تبصره ۲- فرماندار موظف است پس از وصول معرفی‌نامه کلیه نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی بخشها و شهرها حداکثر ظرف یک هفته برای تشکیل اولین جلسه شورای اسلامی شهرستان از نمایندگان معرفی شده دعوت به عمل آورد. اعضای شورای اسلامی شهرستان در اولین جلسه خود که با حضور حداقل ۲/۳ ایشان و فرماندار شهرستان تشکیل می‌شود، از بین خود یک نفر رییس، یک نفر نایب رییس و حداقل یک منشی با اکثریت نسبی و رأی مخفی انتخاب می‌نمایند.

تبصره ۳- فرمانداران موظفند بلافاصله پس از تشکیل شورای اسلامی شهرستان اسامی اعضای آن را از طریق رسانه‌های گروهی برای آگاهی عموم منتشر نمایند.

ماده ۲- شورای اسلامی هر شهرستان در اولین جلسه خود علاوه بر تعیین اعضای هیأت رئیسه، یک نفر را از بین خود و با رأی مخفی و اکثریت نسبی به عنوان نماینده برای عضویت در شورای اسلامی استان انتخاب و حداکثر ظرف ۱۰ روز کتباً به استاندار معرفی می‌نماید.

تبصره ۱- حداقل تعداد اعضای شورای اسلامی استان پنج نفر می‌باشد. در استانهایی که به دلیل کمی شهرستانهای تابع حد نصاب مقرر حاصل نگردد، بقیه اعضای شورای اسلامی استان از بین دیگر نمایندگان شوراهای اسلامی شهرستانها به تناسب جمعیت انتخاب خواهند شد.

تبصره ۲- استاندار موظف است پس از وصول معرفی‌نامه کلیه نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی شهرستانهای تابع استان حداکثر ظرف یک هفته برای تشکیل اولین جلسه شورای اسلامی استان از نمایندگان معرفی شده دعوت بعمل آورد. اعضای شورای اسلامی استان در اولین جلسه خود که با حضور حداقل ۲/۳ ایشان و استاندار تشکیل می‌شود، از بین خود یک نفر رئیس، یک نفر نایب رئیس و دو نفر منشی با اکثریت نسبی و رأی مخفی انتخاب می‌نمایند.

تبصره ۳- برای اعضای شورای اسلامی استان با معرفی استاندار، کارت عضویت به امضای وزیر کشور و مهر وزارت کشور صادر خواهد شد و استانداران موظفند بلافاصله پس از تشکیل شورای اسلامی استان اسامی اعضای آن را از طریق رسانه‌های گروهی برای آگاهی عموم منتشر نمایند.

ماده ۳- شورای اسلامی هر استان در اولین جلسه، علاوه بر تعیین اعضای هیأت رئیسه موضوع تبصره (۲) ماده (۲) یک نفر را از بین خود و با رأی مخفی و اکثریت نسبی به عنوان نماینده برای عضویت در شورای عالی استانها انتخاب و برای اعلام به وزیر کشور حداکثر ظرف ۱۰ روز به استاندار معرفی نماید.

تبصره ۱- شورای عالی اسلامی استانها از نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی استان تشکیل می‌گردد و شورای اسلامی هر استان یک نفر نماینده در آن خواهد داشت.

تبصره ۲- اولین جلسه شورای عالی اسلامی استانها حداکثر ظرف یک هفته پس از پایان انتخابات شورای اسلامی استانها به دعوت وزیر کشور و با حضور ۲/۳ (دوسوم) نمایندگان تشکیل و یک نفر رئیس، دو نفر نایب

رییس، دو منشی و یک خزانه‌دار با رأی مخفی و اکثریت نسبی انتخاب می‌شوند.

ماده ۴- نمایندگان شوراهای اسلامی مذکور در این آیین‌نامه که به عضویت شوراهای فرادست درمی‌آیند از عضویت شوراهای پایین‌تر خارج نمی‌گردند.

ماده ۵- در صورت خروج هر یک از اعضای شورای اسلامی شهرستان، استان و شورای عالی اسلامی استانها به دلایلی نظیر استعفا، فوت و سلب عضویت، شورای اسلامی مربوط موظف است مراتب را برای انتخاب جانشین وی حسب مورد به وزیر کشور، استاندار و فرماندار اعلام نماید.

تبصره ۱- وزیر کشور، استاندار و فرماندار موظفند ظرف یک هفته مراتب را به شورای اسلامی ذی‌ربط اعلام نمایند و آن شورا موظف است حداکثر ظرف دو هفته فرد جانشین را انتخاب و معرفی نماید.

تبصره ۲- خروج عضو شورای روستا، بخش و شهر به هر دلیل از شورا باعث خروج وی از شورای شهرستان، استان و عالی استانها نیز خواهد شد.

ماده ۶- جلسات شورای اسلامی شهرستان هر ماه حداقل یکبار و جلسات شورای اسلامی استان هر ۴۵ روز حداقل یکبار و جلسات شورای عالی استانها هر دو ماه حداقل یکبار تشکیل می‌شود.

ماده ۷- شوراهای شهرستان، استان و عالی استانها موظفند یک نسخه از مصوبات خود را به ترتیب به فرمانداری، استانداری، وزارت کشور و نیز حسب مورد به دستگاههای اجرایی ذیربط ارسال کنند.

ماده ۸- مسئولین شهرستان و استان موظفند بر حسب موضوع و بنا به دعوت شورای شهرستان و استان در جلسه شورای ذیربط شرکت کنند.

ماده ۹- شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استانها موظفند یک نسخه از مصوبات خود را به شورای شهرستان و استان و شورای عالی استانها ارسال کنند.

ماده ۱۰- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است یک نسخه از برنامه و بودجه عمرانی پیشنهادی کشور و استانها را پس از تهیه حداکثر ظرف یکماه جهت اعلام نظر در اختیار شورای عالی استانها بگذارد.

ماده ۱۱- دبیرخانه شوراهای شهرستان، استان و عالی استانها به ترتیب در مرکز شهرستان، مرکز استان و کشور به طور مستقل تشکیل می‌شود.

ماده ۱۲- تعداد کارکنان مورد نیاز دبیرخانه شوراهای شهرستان، استان و عالی استانها و میزان حقوق و مزایا و محل تأمین اعتبار آنها حداکثر ظرف دو ماه پس از آغاز به کار توسط شورای عالی استانها تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۳- اعتراض به مصوبات شورای شهرستان، استان و شورای عالی استانها فقط توسط فرماندار، استاندار و وزیر کشور انجام خواهد گرفت.

تبصره ۱- دستگاههای اجرایی موظفند اعتراض به مصوبات شورای شهرستان، استان و شورای عالی استانها را از طریق فرماندار، استاندار و وزیر کشور اعلام نمایند.

تبصره ۲- رسیدگی به اعتراض پیرامون مصوبات شورای شهرستان و استان بر عهده هیأت حل اختلاف استان و رسیدگی به اعتراض پیرامون مصوبات شورای عالی استانها بر عهده هیأت حل اختلاف مرکزی است.

ماده ۱۴- استعفا یا سلب عضویت اعضای شوراهای ماقبل باعث خروج از عضویت شوراهای مابعد نیز خواهد شد و چنانچه فردی از شورای مابعد استعفا داده یا سلب عضویت شود تشخیص عضویت یا سلب عضویت او از شوراهای ماقبل بر عهده هیأت حل اختلاف مرکزی خواهد بود.

محمد رضا عارف معاون اول رئیس جمهور